

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

z dnia .....2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 28/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037 (Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2013 r. poz. 2224), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w części normatywnej zarządzenia, jego tytuł otrzymuje brzmienie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037,
- 2) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 3) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1936.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	-	<p>W przypadku małych, izolowanych subpopulacji zabicie nawet kilku osobników (szczególnie samic) może być zagrożeniem dla stabilności subpopulacji. Należy spodziewać się, że na skutek poprawy jakości infrastruktury drogowej oraz wzrostu natężenia ruchu drogowego liczba wilków zabitych w wyniku kolizji drogowych będzie wzrastać.</p> <p>Liczba osobników zabijanych nielegalnie jest nieznana, ale badania radio-telemetryczne w innych lokalizacjach w Polsce wskazują, że może być wysoka. Podobnie jak w całym kraju, problemem jest brak efektywnego systemu egzekucji prawa w zakresie ochrony wilków.</p>
2.		-	D01.02 Drogi, autostrady	<p>Budowa nowych dróg leśnych w nowych lokalizacjach, dostosowanych do ciężkich transportów drewna (w obrębie ostoi i całym kompleksie leśnym Puszczy Rzepińskiej) może potencjalnie prowadzić do niepokojenia i płoszenia wilków w trakcie wykonywania prac leśnych i transportu drewna, a także podczas wykorzystywania tych dróg przez ludzi (np. w celach rekreacyjnych).</p> <p>Poprawa jakości dróg publicznych w obrębie kompleksu leśnego Puszczy Rzepińskiej (DK 92, 32, 29, DW 134, 138, 139, 276, 278, może potencjalnie zwiększyć ryzyko śmiertelności wilków na skutek kolizji drogowych oraz w dłuższej perspektywie czasu, prowadzić do pogłębienia izolacji genetycznej subpopulacji wilków zasiedlających obszar Puszczy Rzepińskiej, w skutek ograniczenia możliwości swobodnej dyspersji i wymiany osobników pomiędzy innymi subpopulacjami zasiedlającymi obszar województwa.</p>

				Zarówno zwiększona śmiertelność jak i izolacja genetyczna są potencjalnym zagrożeniem dla żywotności subpopulacji wilków w Puszczy Rzepińskiej, a tym samym w obszarze Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie.
3.		-	J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna J02.05.04 Zbiorniki wodne	Rozwój urbanizacji i infrastruktury oraz budowa zbiorników na rzece Pliszcze może przyczynić się wzrostu fragmentacji siedlisk, ograniczenia dyspersji/migracji i wzrostu izolacji genetycznej populacji wilka w obszarze.
4.		-	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna; użytkowanie lasów i plantacji	Prace związane z gospodarką leśną mogą być zagrożeniem, jeśli będą prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie aktywnych nor wilczych w okresie od kwietnia do lipca.
5.	1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>) 1084 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)	K02 Ewolucja biocetotyczna	-	Zagrożenie związane z zarastaniem (głównie podrostem drzew i krzewów) bezpośredniego sąsiedztwa drzew, w których rozwijają się owady. W efekcie tego dochodzić może do niekorzystnych zmian mikrosiedliskowych (zmiana warunków oświetlenia, termiki, poziomu wód gruntowych itp.) wpływających negatywnie na rośliny żywicielskie larw chronionych chrząszczy.
6.	1088 Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)	-	B02.04 Usuwanie martwych i obumierających drzew	Zagrożenie wynikające z prowadzonej gospodarki leśnej wynika przede wszystkim z prawdopodobieństwa usunięcia martwych gałęzi i obumierających drzew, w których mogą rozwijać się stadia larwalne owadów. Konsekwencją takich działań może być znaczące zmniejszenie się populacji tych gatunków w granicach obszaru Natura 2000.

7.		-	F03.02.01 Kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...)	Z uwagi na dużą atrakcyjność owadów, wynikającą z ich wielkości oraz rzadkości występowania, owady te bywają zbierane przez kolekcjonerów. Konsekwencją takich działań może być wylapywanie samic zdolnych do rozrodu lub największych samców, co negatywnie wpływa na kondycję i stan populacji.
8.		-	D01.02 Drogi, autostrady G01.03 Pojazdy zmotoryzowane	Bezpośrednia bliskość dróg względem niektórych alei zasiedlanych przez owady stwarza potencjalną możliwość wzmożonej śmiertelności dorosłych owadów, na skutek ich kolizji z poruszającymi się po drogach pojazdami.
9.		-	D01.02 Drogi, autostrady	Jakkolwiek aktualnie brak jest planów rozbudowy dróg, przy których stwierdzono omawiane gatunki, nie można wykluczyć takiego zagrożenia w przyszłości. W takim wypadku największe zagrożenie wynikać będzie z możliwości poszerzenia dróg, czego konsekwencją byłaby wycinka zasiedlonych przez owady drzew.
10.	1324 Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	Nie dotyczy (populacja gatunku w obszarze jest nieznacząca)		-

Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Działania ochronne			Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru	Nr	Opis zadania ochronnego		
<i>Dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt i ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	A1	<p>Procedurę ustalania stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wokół nor wilczych należy wszczynać bez oczekiwania na potwierdzenie rozrodu w bieżącym roku, ale także wokół nor zajmowanych w roku poprzednim.</p> <p>Czynność administracyjną, polegającą na likwidacji ustalonych stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wokół wilczych nor, należy wszczynać wyłącznie na podstawie trwałego opuszczenia nory tj. po wykazaniu co najmniej 5 letniego, ciągłego okresu nie zajęcia nory przez wilki.</p>	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem
1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	A2	<p>Wykonanie wraz z montażem w obszarze wdrażania 2 szt. tablic informujących o możliwość wystąpienia kolizji komunikacyjnych z wilkami bytującymi na terenie obszaru Natura 2000.</p> <p>Działanie należy wykonać do końca 4 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.</p> <p>W razie stwierdzenia braku lub uszkodzenia tablic, podjąć czynności naprawcze w celu zapewnienia ich trwałego funkcjonowania w obszarze.</p>	Teren przylegający do drogi wojewódzkiej nr 138 w granicach obszaru	Sprawujący nadzór nad obszarem, na podstawie zawartej umowy lub porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości przylegających do pasa drogowego

1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>)	A3	Usunięcie podrostu drzew i krzewów ocieniających stare dęby tworzące aleje, wraz z zapewnieniem wywieżenia pozyskanej biomasy poza obszar wdrażania działania ochronnego.	Zasiedlone aleje w granicach obszaru	Sprawujący nadzór nad obszarem, na podstawie zawartej umowy lub porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości
1084 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)		Działanie należy wykonać co najmniej dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych.		
1088 Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)				

Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania

1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>)	B1	1. W przypadku konieczności usunięcia dębów tworzących aleje, ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom dróg, należy pozostawiać karpinę wraz z pniakami drzew w miejscu wycinki lub w jego sąsiedztwie.	Zasiedlone aleje w granicach obszaru	Zarządcy dróg publicznych i leśnych na podstawie zawartego porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem
1084 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)		2. W przypadku konieczności usunięcia dębów tworzących aleje, ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom dróg, należy wykonać w ich miejsce nasadzenia nowych drzew rekompensujących powstałe luki.		
1088 Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)	B2	Wykonanie nowych nasadzeń dębowo-lipowych tworzących aleje w pobliżu zasiedlonych przez owady ciągów drzew, w celu zapewnienia trwałości siedlisk gatunków w obszarze. Długość nowoprojektowanych alei powinna przynajmniej odpowiadać długości zasiedlonych alei. Zadanie należy wykonać w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem, na podstawie zawartego porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	C1	Pozyskanie i analiza danych o natężeniu ruchu pojazdów na drogach publicznych, rejestrowanie zmian w natężeniu ruchu. Działanie należy wykonać w 3, 6 i 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem
-------------------------------------	----	---	-------------	--------------------------------

	C2	<p>1. Systematyczna aktualizacja bazy danych dotyczących szkód powodowanych przez wilki w zakresie dokładnej lokalizacji szkód w oparciu o współrzędne geograficzne.</p> <p>2. Analiza trendów czasowych i wzorców przestrzennych występowania szkód, w celu zaplanowania odpowiednich działań zmniejszających ich skalę (np. poprzez wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń zwierząt gospodarskich).</p>	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem
<p>1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)</p> <p>1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>)</p> <p>1084 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)</p> <p>1088 Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)</p>	C3	<p>Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.</p> <p>Monitoring należy wykonać w 3, 6 i 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem

UZASADNIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, działając zgodnie dyspozycją określoną przepisem § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespólonej administracji rządowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 222, poz. 1754), pismem z dnia 8 listopada 2013 r. znak: WPN-I.0211.18.2013.MB, wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności i gospodarności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037, zwanego dalej „zarządzeniem”.

Minister Środowiska, po dokonaniu stosownej kontroli, stwierdził uchybienia w przedmiotowym akcie prawnym i pismem z dnia 20 grudnia 2013 r. znak: DP-074-54/51279/13/KP, wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie, przez organ wydający przedmiotowy akt normatywny.

Wskazane podczas kontroli uchybienia polegały na:

- błędnie określonym tytule zarządzenia ustanawiającym plan zadań ochronnych;
- dokonaniu zbędnej czynności numeracji aktu prawa miejscowego jakim jest plan zadań ochronnych;
- dokonaniu zbędnej czynności zamieszczenia w zarządzeniu przepisu, zgodnie z którym nie określa się wskazań do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa;
- dokonaniu niewłaściwego podziału zagrożeń na istniejące i potencjalne, o których mowa w pkt 6 i 7 załącznika nr 3 do zarządzenia (tj. kolekcjonowanie owadów, drogi autostrady i pojazdy zmotoryzowane) względem załącznika nr 5;
- błędnym uznaniu zadania o nr B1 w załączniku nr 5 do zarządzenia (polegającym na zwróceniu się do właściwego organu ochrony środowiska z wnioskiem o konieczności wdrożenia krajowej strategii ochrony wilków), jako działanie ochronne.

W związku z powyższym oraz działając na podstawie art. 28 ust. 5 i ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1651 ze zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, dokonał zmian w przedmiotowym zarządzeniu, uwzględniając wszystkie uwagi Ministra Środowiska i prowadząc w efekcie, do usunięcia wykazanych podczas kontroli uchybień.

Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w trakcie procedowania przedmiotowych zmian, wniósł autopoprawki precyzujące zapisy załączników nr 1 i 2 niniejszego zarządzenia, zgodnie z aktualnymi wymogami Ministerstwa Środowiska oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, jakie stawiane są procedurze tworzenia aktów prawa miejscowego w formie planów zadań ochronnych.

Zgodnie z art. 29 ust. 9 i ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, umożliwił zainteresowanym osobom

i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037. W tym celu projekt zarządzenia zmieniającego został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, a także powiadomiono w formie pisma elektronicznego, osoby i podmioty (w szczególności tworzące na etapie sporządzania planu zadań ochronnych tzw. Zespół Lokalnej Współpracy), o możliwości składania uwag i wniosków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 9 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), obwieszczeniem z dnia 15 września 2015 r. znak: WPN-II.6320.16.1.2015.MB, podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w formie założeń zmian przedmiotowego dokumentu oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 15 września 2015 r. znak: WPN-II.6320.16.1.2015.MB,

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r. z uwagi iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu, bez określenia jednak konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na zarządzania ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych*. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udział społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli konkretnego projektu

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia .....2016 r. znak: ....., zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach powyższej procedury, w przewidzianym okresie ustawowym, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu zarządzenia. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

.....
Wojewoda Lubuski pismem z dnia .....2016 r., znak: ....., działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037, nie wnosząc żadnych uwag.